

Home > Materialen > Afvalplan glas

Ontwerp Circulair Materialenplan

Afvalplan glas

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Een zienswijze indienen kan via het formulier op Platform Participatie (zie de link op circulairmaterialenplan.nl). Vermeld bij uw reactie de titel van het onderdeel van het CMP waar u op reageert, plus het paginanummer of paragraafnummer.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel 'Instrumenten'.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Materialen > Afvalplan glas

Afvalplan glas

Dit afvalplan geeft het toetsingskader waar bevoegd gezag rekening mee moet houden bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking en het grensoverschrijdend transport van glas.

Leeswijzer

Het eerste deel van dit plan bevat de toetsingskaders voor het vergunnen van de verwerking van en het grensoverschrijdend transport van glas. Bevoegde gezagen moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met deze toetsingskaders.

Het tweede deel van dit plan geeft toelichting op de toetsingskaders in het eerste deel. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport van deze afvalstoffen.

Aan het einde is beschreven wat de toekomstplannen zijn voor de toetsingskaders van dit afvalplan. Kijk voor meer informatie over de verschillende ketenplannen en afvalplannen bij [[materialen](#)].

Inhoud

Toetsingskaders

1. Afbakening toetsingskaders
2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken
  - 2.1. Mengen van afvalstoffen
  - 2.2. Minimumstandaard
3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Toelichting

4. Toelichting op de afbakening
5. Toelichting op hoogwaardig verwerken
  - 5.1. Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen
  - 5.2. Minimumstandaard
  - 5.3. Zeer zorgwekkende stoffen
6. Overige informatie
  - 6.1. Afvalstof of niet-afvalstof
  - 6.2. Inzameling en Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV)
  - 6.3. Terugwinnen van kritieke materialen
  - 6.4. BREF in relatie tot de minimumstandaard
  - 6.5. Algemeen verbindend verklaring (avv)
  - 6.6. Bronvermelding

Toekomstplannen

Toetsingskaders

Dit deel van het plan beschrijft hoe bedrijven glas moeten verwerken en wat daarbij de aandachtspunten zijn. Het bevat het toetsingskader voor het bevoegd gezag voor het vergunnen van het verwerken van deze afvalstoffen en het toetsingskader voor het toestaan van grensoverschrijdend transport door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bevoegde instanties moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met het CMP en dus met deze toetsingskaders (artikel 10.14 van de Wet milieubeheer).

De primaire doelgroepen waarvoor dit plan geschreven is, zijn zowel de bedrijven die deze afvalstoffen verwerken of grensoverschrijdend transporteren als het bevoegd gezag dat voor deze activiteiten toestemming moet verlenen. Die toestemming wordt verleend in een omgevingsvergunning voor het verwerken van de afvalstoffen of met een beschikking op een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport. Voor de omgevingsvergunning zijn gemeenten en provincies het bevoegd gezag (namens hen vaak een omgevingsdienst). Voor de beschikking op de kennisgeving is dat de minister (namens de minister de ILT).

Omdat dit deel primair geschreven is voor afvalverwerkende bedrijven en het bevoegd gezag, worden specifieke technische en juridische termen gebruikt. Voor het lezen van dit deel is daarom een bepaalde mate van kennis over de afvalwetgeving, het proces van vergunningverlening en de regels voor grensoverschrijdend transport vereist. Voor lezers die niet tot de primaire doelgroep behoren en toch meer informatie over het verwerken van deze afvalstof willen lezen, zijn met name de paragrafen met toelichting interessant.

1. Afbakening toetsingskaders

De bepalingen van dit afvalplan gelden voor de volgende afvalstoffen:

Afvalstoffen	Toelichting
Gescheiden ingezameld, dan wel gescheiden afgegeven vlakglas	Vlakglas komt in hoofdzaak als afvalstof vrij in de woning- en utiliteitsbouw en bij sloop- en renovatiewerkzaamheden. Vlakglas wordt gescheiden ingezameld bij de milieustraat.
Gescheiden ingezameld verpakkingsglas	Gescheiden ingezamelde glazen verpakkingen welke getypeerd kunnen worden als schud-, schrap- of schraapleeg.

Een uitgebreide toelichting op de afbakening staat in [\[paragraaf 4\]](#). Onderdeel daarvan is een overzicht van afvalstoffen die lijken op de afvalstoffen van dit afvalplan, maar vallen onder andere afval- of ketenplannen.

2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken

Om materialen beschikbaar te houden voor de economie is het van belang om afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk te verwerken. Voor hoogwaardige verwerking of vanuit de zorg voor mens en milieu is het soms nodig om verontreinigingen af te scheiden of afvalstoffen integraal te verwijderen. Voor de gewenste verwerking kan het noodzakelijk zijn om afvalstoffen gescheiden te houden. Onderstaande paragrafen gaan in op de volgende aspecten die van belang zijn het bij het vergunnen van het verwerken van glas:

- vergunnen van mengen (2.1)
- de minimumstandaard (2.2)

2.1 Mengen van afvalstoffen

Mengen is in het Besluit activiteiten leefomgeving ([Bal](#)) aangewezen als een milieubelastende activiteit waarvoor in bepaalde gevallen een vergunning nodig is. Het gaat zowel over het mengen van afvalstoffen onderling als over het mengen met niet-afvalstoffen. Ook bij het samenvoegen binnen één afvalcategorie kan sprake zijn van mengen en kan een

vergunningplicht gelden. De [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)] een hulpmiddel om na te gaan of voor het mengen een vergunning is vereist.

2.1.1 De afvalcategorieën

De afvalcategorieën uit bijlage II van Bal vormen de basis voor het gescheiden houden van afval en voor de vergunningplicht voor het mengen van afvalstoffen. Correct gescheiden houden van afvalstoffen waarborgt een latere (hoogwaardige) verwerking volgens de minimumstandaard. De [[minimumstandaard](#)] is daarom de basis voor de indeling in deze categorieën. Onderstaande tabel verduidelijkt welke afvalstoffen onder welke afvalcategorie vallen.

Nr.	ga/nga*	Afvalcategorie Bal	Afvalstoffen die hieronder vallen
34	nga	Verpakkingsglas	Glazen verpakkingen zoals glazen potjes en flessen. Het gaat niet om andere glazen voorwerpen zoals wijnglazen, ovenschalen of siervoorwerpen.
35	nga	Vlakglas dat geen gevaarlijke afvalstof is	Vlakglas is een verzamelnaam voor meerdere soorten glas die in de woning- en utiliteitsbouw worden gebruikt. Hiertoe behoren de volgende soorten glas: blank floatglas, draadglas, figuurglas, gecoat glas, gehard glas, gelaagd glas, brandwerend glas, gekleurd enkel glas, isolatieglas, tuinbouwglas, verzilverd glas, geëmailleerd/geverfd glas, profielglas, glazen bouwstenen, gebogen glas, overig vlakglas en combinatieglas voor zover het geen gevaarlijke afvalstof is.

* ga = gevaarlijk afval; nga = niet-gevaarlijk afval

De wettelijke regels over hoe deze bedrijven hun afvalstoffen gescheiden moeten houden staan in [[paragraaf 5.1.1 'gescheiden houden van afvalstoffen'](#)].

2.1.2 Vergunnen van mengen

Het bevoegd gezag toetst een vergunningaanvraag voor het mengen aan het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders.

Dit plan bevat voor glas geen specifieke bepalingen waarmee het bevoegd gezag in afwijking van de algemene toetsingskaders rekening moet houden.

[[Paragraaf 5.1.2](#)] licht toe wat zowel de wetgeving als de toetsingskaders van het CMP concreet betekenen voor het vergunnen van het mengen van glas.

2.2 Minimumstandaard

Het verwerken van glas moet plaatsvinden in overeenstemming met onderstaande minimumstandaard(en). Dit betekent dat het bevoegd gezag ook voor hoogwaardiger vormen van verwerken vergunning kan verlenen, tenzij de minimumstandaard hiervoor specifieke beperkingen bevat.

Het bevoegd gezag kan alleen vergunning verlenen voor het verwerken van de afvalstoffen op een manier die ~~laagwaardiger~~ is dan de minimumstandaard als sprake is van uitzonderingsgevallen, zoals bijvoorbeeld bij calamiteiten of de aanwezigheid van bepaalde ZZS. Zie ook de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

De volgende minimumstandaarden gelden voor het verwerken van glas:

Deelstroom	Afvalstof	Minimumstandaard
a	Gescheiden ingezameld, dan wel gescheiden afgegeven vlakglas	Recycling van de gehele glasfractie.

b	Gescheiden ingezameld verpakkingsglas	Recycling van de glasfractie en verwerken van het sorteeresidu volgens de bepalingen uit [Afalplan residuen].
---	---------------------------------------	---

Een toelichting op bovenstaande minimumstandaard(en) in relatie tot hoogwaardige verwerking staat in [[paragraaf 5.2 'toelichting op de minimumstandaard'](#)].

3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Onderstaand toetsingskader is gebaseerd op het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)]. Daarin staat het algemene toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor het grensoverschrijdend transport (verder: overbrenging) van afvalstoffen vanuit of naar Nederland die de ILT hanteert in het kader van de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA).

In dit afvalplan is bovenstaande uitgewerkt tot een specifiek toetsingskader voor het beoordelen of het overbrengen van glas is toegestaan. Indien dit specifieke toetsingskader afwijkt van het bepaalde in het hoofdstuk grensoverschrijdend transport, dan gaat het toetsingskader van dit afvalplan voor.

Op 20 mei 2024 is de gewijzigde [Verordening \(EU\) 2024/1157](#) in werking getreden. De gewijzigde EVOA (hierna nEVOA) treedt gefaseerd in werking. Tot 20 mei 2026 zijn de bepalingen van [Verordening \(EU\) 1013/2006](#) nog van toepassing op het overbrengen van afval. In het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)] wordt hier verder op ingegaan. Wanneer het in dit hoofdstuk specifiek gaat over bepalingen uit de gewijzigde EVOA is dit aangeduid met 'nEVOA'. In de overige gevallen staat er enkel 'EVOA'. Als de oude en nieuwe bepalingen dezelfde zijn maar bijvoorbeeld de artikelen anders genummerd zijn, dan is het artikel uit de gewijzigde EVOA als uitgangspunt genomen en het artikel uit de nog niet gewijzigde EVOA tussen haakjes gezet.

Mate van nuttige toepassing / elke mate van storten of anderszins verwijderen

Wanneer in onderstaande tekst wordt gesproken over 'de mate van nuttige toepassing' heeft dat betrekking op de afvalstof nadat ~~niet-materiaaleigen~~ afval is afgescheiden. Dit geldt ook voor de zinsnede 'elke mate van storten of anderszins verwijderen'. Ook dan gaat het over de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden.

Relatie met andere afvalplannen

Voor de deelstromen in dit afvalplan waar voor het verwerken wordt verwezen naar andere afvalplannen, is in deze paragraaf geen toetsingskader voor de overbrenging opgenomen. Dit geldt voor het sorteeresidu dat vrijkomt bij het verwerken van verpakkingsglas.

Reikwijdte van het toetsingskader, bezwaargronden en voorwaarden

Onderstaand toetsingskader geldt voor alle deelstromen voor glas zoals benoemd in [[de minimumstandaard](#)] van dit afvalplan. Waar nodig benoemt het toetsingskader bepaalde deelstromen afzonderlijk, omdat daarvoor afwijkende bepalingen of voorwaarden gelden.

Het toetsingskader geldt voor de volgende overbrengingen:

- het overbrengen van afval binnen de Europese Unie, en
- ~~invoer~~ van buiten de Europese Unie en ~~uitvoer~~ naar buiten de Europese Unie, tenzij toetsing aan de EVOA al direct leidt tot bezwaar, zie [[paragraaf 3.3.1. 'verbodsbepalingen'](#)] van het hoofdstuk 'grensoverschrijdend transport'.

Het toetsingskader geeft aan wanneer een overbrenging niet is toegestaan en of er specifieke bepalingen gelden. In alle overige gevallen is de overbrenging wel toegestaan. In de eerste tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor nuttige toepassing' (artikel 12 EVOA). In de tweede tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor verwijderen' (artikel 11 EVOA). Voor het overbrengen voor verwijderen geldt vanaf 21 mei 2026 dat artikel 11 nEVOA van toepassing is. Vanaf deze datum verlenen de bevoegde autoriteiten van verzending en van bestemming geen toestemming voor een overbrenging voor verwijderen, tenzij aan alle voorwaarden uit artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA is voldaan. Zie ook het [[hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)].

Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Vorbereiden voor hergebruik	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor verpakkingsglas en vlakglas geldt dat elke mate van storten te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
(Voorlopige nuttige toepassing gevolgd door) recycling	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit is het geval wanneer minder wordt gerecycled dan gangbaar is bij verwerking van verpakkingsglas en vlakglas in Nederland. Daarbij geldt dat elke mate van storten te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling mogelijk is (bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).

Verwijderen waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Alle vormen van (voorlopig) verwijderen behalve storten	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Storten	<p>Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling mogelijk is; en</p> <ul style="list-style-type: none"> • op grond van nationale zelfvoorziening; en • bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen <p>(omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).</p>

Toelichting

Dit deel van het plan geeft toelichting op de toetsingskaders. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport.

Het gehele plan, en dus ook de toelichting, gaat over afvalstoffen. Daarom is ook de vraag belangrijk wanneer sprake is van een afvalstof of niet. In [paragraaf 6.1 'afvalstof of niet-afvalstof'] staat hierover specifieke informatie.

4. Toelichting op de afbakening

Voor vlakglas geldt dat uitsluitend gescheiden ingezameld, dan wel gescheiden gehouden en gescheiden afgegeven vlakglas onder dit afvalplan valt. Voor het gescheiden houden van vlakglas gelden regels (zie [paragraaf 5.1.1 'gescheiden houden van afvalstoffen']). Hieronder valt ook glas in compleet (met glas en al) gedemonteerde kozijnen. Het vlakglas dat niet apart wordt afgegeven komt over het algemeen terecht in (rest)fracties van bouw- en sloopafval. Zie voor het verwerken van gemengd bouw- en sloopafval het [Afvalplan bouw- en sloopafval gemengd].

Verpakkingsglas (ook wel holglas genoemd) bestaat veelal uit glazen potten en flessen. Ook kleine flesjes en potjes zoals medicijnflesjes, parfumflesjes, crème-potjes en potjes waar kruiden of babyvoeding in heeft gezeten vallen onder verpakkingsglas. Het gaat niet om glazen voorwerpen zoals drinkglazen, vazen en ovenschalen. Alleen verpakkingsglas dat via bronscheiding is verkregen (de glasbak of gescheiden bij bedrijven ingezameld) valt onder dit afvalplan.

Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn, maar onder andere plannen vallen

Onderstaande afvalstoffen zijn enigszins vergelijkbaar met de afvalstoffen uit dit plan, maar vallen onder andere plannen (niet limitatief):

Afvalstoffen	Afvalplan, ketenplan of afvalhiërarchie
Gemengd bouw- en sloopafval alsook gemengde sorteerfracties uit de bewerking van bouw- en sloopafval, daarmee in samenstelling vergelijkbaar bedrijfsafval, daarmee in samenstelling vergelijkbaar (grof) huishoudelijk restafval en het bij particulieren vrijkomende (ongesorteerd) verbouwingsafval	[Afvalplan bouw- en sloopafval gemengd]
Vlakglas dat niet apart wordt afgegeven	[Afvalplan bouw- en sloopafval gemengd]
Verpakkingsglas met restanten gevaarlijke stoffen zoals bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen, laboratoriumchemicaliën of andere gevaarlijke stoffen (niet zijnde verf, lijm, kit of hars)	[Afvalplan verpakkingen]
Verpakkingsglas dat niet via bronscheiding wordt ingezameld	[Afvalplan restafval]
Glas dat geen verpakking is en geen vlakglas (bijvoorbeeld keramisch glas, autoruiten en holglas).	Verwerken volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'.
Glas met elektronische componenten zoals glas met ingebouwde elektrisch bedienbare jaloezieën en spiegels met ingebouwde ledverlichting dat valt onder Richtlijn 2012/19/EU (AEEA-Richtlijn)	[Afvalplan elektr(on)ische apparatuur]

Euralcodes die een relatie hebben met dit plan (indicatief)

De volgende euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit afvalplan: 150107; 170202; 170204*; 200102.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere keten- of afvalplannen. Uitsluitend [de afbakening] van dit afvalplan bepaalt wat onder dit plan valt en niet deze opsomming van euralcodes.

5. Toelichting op hoogwaardig verwerken

5.1 Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen

Voor mengen is in veel gevallen een vergunning nodig (zie de [Beslisboom vergunningplicht mengen]). De minimumstandaard en de afvalcategorieën uit bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vormen de basis voor de regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen. In [paragraaf 2.1.2 'vergunnen van mengen'] is het toetsingskader opgenomen voor het vergunnen van het mengen van [afvalstoffen]. Wanneer sprake is van 'mengen' staat beschreven in [paragraaf 4.1 'definitie van mengen'] van hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'.

5.1.1 Gescheiden houden van afvalstoffen

Onderstaand overzicht vat samen wanneer bedrijven of andere doelgroepen een verplichting hebben rond het gescheiden houden van glas. Soms is het een directe wettelijke verplichting en soms een afgeleide van het feit dat 'mengen' een milieubelastende activiteit is. Wil iemand die een plicht heeft om afvalstoffen gescheiden te houden deze toch samenvoegen, dan is sprake van mengen.

Situatie	Wettelijke verplichting (direct of afgeleid)
Gescheiden houden van bouw- en sloopafval op de bouw- en slooplocatie	Op bouw- en slooplocaties van bouwwerken geldt voor <i>vlakglas</i> , al dan niet met kozijn, een wettelijke verplichting tot gescheiden houden en gescheiden afvoeren vanaf het vrijkomen van 1m ³ aan vlakglas bij het feitelijk verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden aan bouwwerken (<i>art. 7.24, 7.25 en 7.26 Besluit bouwwerken leefomgeving</i>).
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (<i>algemeen</i>)	Op enkele uitzonderingen na die in het Bal (<i>art. 3.185</i>) staan, moeten bedrijven verpakkingsglas en vlakglas altijd gescheiden houden (ook binnen een afvalcategorie) en gescheiden afvoeren (<i>art. 3.195 en art. 3.196 Bal en hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'</i>), tenzij vergunning voor mengen is verleend. Als een bedrijf grotere hoeveelheden vlakglas of verpakkingsglas opslaat, dan moet het bedrijf deze afvalstoffen ook binnen de betreffende afvalcategorieën gescheiden houden naar soort, tenzij vergunning voor het mengen is verleend (<i>art. 3.195 en art. 3.196 Bal en hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'</i>). Om welke opslaghoeveelheden het gaat, staat zowel voor vlakglas als voor verpakkingen in <i>art. 3.185 Bal</i> . [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijk afval (<i>voorafgaand aan inzameling of afgifte</i>)	Onderstaande regels gelden uitsluitend voor 'ontdoeners' voordat de afvalstoffen zijn ingezameld of afgegeven. Ze gelden bovendien alleen voor ontdoeners die de afvalstoffen uitsluitend opslaan, mengen, opbulken, scheiden, herverpakken en/of verdichten. Deze regels wijken af van de regels over het gescheiden houden algemeen. Bedrijven moeten <i>verpakkingsglas</i> gescheiden houden en gescheiden afvoeren als dat op basis van het CMP gevergd wordt (<i>art. 3.39 Bal</i>). In [hoofdstuk gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval] staat aangegeven wanneer dat zo is. In andere gevallen is mengen met ander afval dat ook niet gescheiden hoeft te worden gehouden toegestaan. Een bedrijf dat <i>verpakkingsglas</i> dat het gescheiden moet houden toch wil mengen met ander afval, heeft een vergunning nodig. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen. De <i>Afvalwijzer voor bedrijven</i> is een instrument om te toetsen welke afvalstoffen een specifiek bedrijf gescheiden moet houden.
Gescheiden houden tijdens inzamelen	Inzamelaars moeten zowel <i>vlakglas</i> als <i>verpakkingsglas</i> dat gescheiden wordt afgegeven altijd per afvalcategorie gescheiden houden (<i>art. 1b. Besluit inzamelen afvalstoffen</i>).

De milieustraat (grof huishoudelijk afval)	<p>Vlakglas is een van de 18 afvalstoffen waarvoor de milieustraat een opslagvoorziening moet hebben of kenbaar moet maken waar particulieren terecht kunnen als de milieustraat dit afval zelf niet inneemt (<i>art. 4.623 Bal</i>).</p> <p>Voor <i>vlakglas</i> kan het bevoegd gezag met een maatwerkvoorschrift de milieustraat toestemming geven om geen aparte inzamelvoorziening te hebben, maar als een slim mengsel op te slaan. Voorwaarden zijn o.a. dat het onmogelijk is om een aparte voorziening voor alle 18 afvalstoffen te hebben en dat er een gelijk niveau van afvalscheiding wordt bereikt door nascheiding of andere maatregelen. <i>Vlakglas</i> mag in ieder geval niet gemengd met de restcontainer. Zie [hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval].</p> <p>Voor vlakglas biedt dit alternatief echter geen soelaas, gezien vlakglas niet geschikt is om na te scheiden uit bijvoorbeeld gemengd bouw- en sloopafval. Bronscheiding is voor vlakglas dan ook de enige optie om recycling van glas tot glas te bewerkstelligen.</p>
Gemeentelijke inzameling (huishoudelijk afval)	<p>Gemeenten hebben een plicht tot het gescheiden inzamelen van <i>glas</i>¹ bij huishoudens. Voor glas geldt dat gescheiden inzamelen verplicht is, maar er uitzonderingen mogelijk zijn als dat geen nadelige gevolgen heeft voor omvang en kwaliteit van recycling of hergebruik (artikel 10 lid 3 onder a Kra). In [hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval] zijn de plichten van gemeenten uitvoerig beschreven.</p>

5.1.2 Toelichting op mengen van afvalstoffen

Bij het verwerken van afval vindt vaak ook mengen plaats met ander afval of met niet-afval. Voor het beoordelen van 'mengen' zijn het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders de basis. Daar moet het bevoegd gezag altijd rekening mee houden. Kijk altijd bij alle toetsingskaders van het hoofdstuk of deze op het mengen van glas van toepassing zijn.

Aparte inzamelroutes voor en verwerking van vlakglas en verpakkingsglas

Er zijn aparte inzamelsystemen voor verpakkingsglas en vlakglas. Vlakglas heeft een betere kwaliteit dan verpakkingsglas. Er zitten bijvoorbeeld minder belletjes in. Ingezameld vlakglas wordt gesorteerd en onzuiverheden worden verwijderd. Vervolgens wordt het vlakglas op specificatie gebracht aan de hand van de kwaliteitseisen van de afnemer in de glasindustrie. Afhankelijk van de kwaliteit van het ingezameld vlakglas, wordt het vlakglas gerecycled tot bijvoorbeeld vlakglas, verpakkingsglas of isolatiemateriaal. Andersom zal de kwaliteit van verpakkingsglas niet voldoende zijn om te recyclen tot vlakglas. Het ingezamelde glas zal eerst op specificatie worden gebracht voordat het aan een productieproces wordt toegevoegd.

Om die reden kan het bevoegd gezag geen vergunning verlenen voor het mengen van verpakkingsglas (afvalcategorie 34), vlakglas (afvalcategorie 35) en overig glas.

Het belang van bronscheiding

Bronscheiding van vlakglas is erg belangrijk voor de mogelijkheid om vlakglas te kunnen recyclen tot nieuwe glasproducten. Als vlakglas bij ander bouw- en sloopafval wordt toegevoegd, dan is het haast onmogelijk om het (gebroken) glas weer uit de gemengde stroom van bouw- en sloopafval na te scheiden.

Voor vlakglas organiseert de [Stichting Vlakglas Recycling Nederland](#) het gescheiden inzamelen van vlakglas. De stichting gebruikt reguliere inzamelpunten en regionale overslagstations waar kleinere hoeveelheden vlakglas en losse ruiten kosteloos kunnen worden achtergelaten én op- en overslagpunten voor het afgeven tegen betaling van containerladingen en grote hoeveelheden vlakglas.

¹ In artikel 1 onder e van het [Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen](#) (GIHA) is de bepaling voor gescheiden inzameling van 'glas' opgenomen. Hierbij is niet geduid of het verpakkingsglas of vlakglas betreft. In de [nota van toelichting](#) van het GIHA staat dat dit besluit geen nieuwe verplichtingen bevat ter bevordering van selectieve sloop of het opzetten van sorteersystemen voor bouw- en sloopafval. Het gescheiden houden en gescheiden afvoeren van vlakglas is al geregeld in bestaand recht (Besluit bouwwerken leefomgeving). Met de term 'glas' wordt in dit geval dan ook met name verpakkingsglas bedoeld.

5.2 Toelichting op de minimumstandaard

De onderstaande tabel vat de verwerkingsopties samen die op basis van de minimumstandaard vergund kunnen worden. De paragrafen onder de tabel geven meer uitleg en detail op die verschillende verwerkingsopties en geven ook meer informatie over de minimumstandaard uit paragraaf 2.

Afvalhiërarchie	Samenvatting
Hergebruik (als vorm van preventie)	Bij hergebruik is geen sprake van afvalverwerking. In [paragraaf 6.1 'afvalstof of niet-afvalstof'] zijn de mogelijkheden voor hergebruik beschreven als die bekend zijn.
Vorbereiden voor hergebruik	Vorbereiden voor hergebruik (zoals bedoeld in de definitie van 'vorbereiden voor hergebruik') van vlakglas en verpakkingsglas is op basis van de minimumstandaard toegestaan.
Recyclen	Recycling is de minimumstandaard voor zowel vlakglas als verpakkingsglas.
Andere nuttige toepassing	Andere nuttige toepassing van vlakglas en verpakkingsglas is niet toegestaan omdat recycling mogelijk is.
Verbranden als vorm van verwijderen	Verbranden van vlakglas en verpakkingsglas is niet toegestaan.
Storten	Zowel voor vlakglas als voor verpakkingsglas geldt een stortverbod.

5.2.1 Vorbereiden voor hergebruik

Vorbereiden voor hergebruik van vlakglas en verpakkingsglas is op basis van de minimumstandaard toegestaan. Vlakglas wordt doorgaans niet hergebruikt, maar gerecycled. Vorbereiden voor hergebruik van vlakglas is technisch gezien wel mogelijk. Bijvoorbeeld door het vernieuwen van coatings op isolerend dubbelglas. Voor verpakkingsglas is Vorbereiden voor hergebruik al langere tijd gangbaar en een veel voorkomende praktijk via bijvoorbeeld een statiegeldsysteem.

5.2.2 Recyclen

Zowel voor vlakglas als verpakkingsglas is de minimumstandaard 'recycling' van de glasfractie. Beide glassoorten hebben een eigen recyclingroute die hieronder wordt beschreven.

Vlakglas

De minimumstandaard voor het verwerken van vlakglas is recycling van de gehele glasfractie. Alleen een kleine hoeveelheid vervuiling (een residu dat bestaat uit kitresten e.d.) mag dus anders worden verwerkt dan recycling.

Om zo hoogwaardig mogelijk recyclen mogelijk te maken, is zoveel mogelijk bronscheiding van vrijkomend vlakglas vereist. Bij renovatie en sloop van gebouwen dient vlakglas dus reeds apart te worden gehouden. Indien geen bronscheiding plaatsvindt, dan zijn er door de breekbaarheid van glas geen grote delen meer te verwachten wanneer het na de eerste bewerkingen van integraal ingezameld bouw- en sloofafval op de leesband terecht komt. Deze kleine deeltjes komen dan in de puinfractie terecht. Vlakglas dat dus niet apart wordt gehouden en afgegeven komt in het algemeen terecht in de (rest)fracties van bouw- en sloofafval. Ook dan is ook nog steeds sprake van recycling, maar niet meer in de vorm van vlakglas.

De algemene verwerkingsmethode voor gescheiden ingezameld vlakglas afkomstig uit de woning- en utiliteitsbouw bestaat uit sorteren en afscheiden van verontreinigingen. Uit het bouw- en sloofafval is vlakglas alleen met voorsorteren te scheiden. Het sorteren van het gescheiden ingezamelde vlakglas gebeurt op verschillende aspecten:

- de kwaliteit en materiaaleigenschappen, die samenhangen met de verschillende toepassingen van vlakglas is gebruikt, bijvoorbeeld enkel glas en gelaagd glas, draadglas, spiegels en brandwerend glas;
- de kleur;
- de mate van verontreiniging.

Doordat glas hard en glad is, is het op zich goed te reinigen. Als partijen vlakglas zijn verontreinigd met bijvoorbeeld glas met ingebouwde elektronica, hittebestendig glas of KSP (keramiek, steen en porselein) kan dit grote problemen opleveren bij het recyclen. Incidenteel kunnen verontreinigingen zodanig zijn dat het gescheiden ingezamelde vlakglas niet geschikt is voor recycling. Vervuiling door keramische kookplaten kan zelfs bij zeer geringe hoeveelheden ervoor zorgen dat de gehele vracht niet meer gerecycled kan worden. Kleine verontreinigingen, zoals kitresten die achterblijven vermengen zich bij verwerken (smelten) met het glas materiaal waardoor er een grondstof van een mindere kwaliteit ontstaat. Dit kan vervolgens niet meer in de vlakglasindustrie verwerkt worden, maar alleen nog in de verpakkingsglas- of glaswolindustrie.

Verpakkingsglas

Ook voor verpakkingsglas is recycling de standaard. Het [Besluit beheer verpakkingen](#) bevat een gecombineerde doelstelling voor het recyclen en hergebruiken van het glas in verpakkingen. De inzameling van verpakkingsglas gebeurt hoofdzakelijk via glascontainers op specifieke plaatsen in de gemeenten. Na inzameling wordt verpakkingsglas ontdaan van voedselresten (reinen) en worden de fracties die niet bestaan uit glas (zoals metaal, kunststof, steenachtig materiaal) afgescheiden. De glasfractie wordt opgewerkt door en toegepast in glasfabrieken. Bij het verwerken van glas kan de reststroom glasstof ontstaan. Fijn glasstof kan worden toegepast in de baksteenindustrie als additief.

Sorteerresidu van het verwerken van verpakkingsglas

Producenten van verpakkingsglas gebruiken glasafval en hanteren strenge specificaties voor grondstoffen. Bij het sorteren van afvalglas tot zeer zuivere stromen kan een deel van het glas verloren gaan als sorteerresidu. Sorteerresidu is de fractie die overblijft nadat alle genoemde deelfracties op een zodanige wijze zijn uitgesorteerd dat er een fractie overblijft die geen materialen meer bevat die geschikt zijn voor recycling. Wat 'niet meer geschikt is voor' is niet met criteria te beschrijven en is aan het oordeel van het bevoegd gezag. Voor het verwerken van het sorteerresidu zie het [\[Afvalplan residuen\]](#).

5.2.3 Andere nuttige toepassing

Niet toegestaan voor vlakglas en verpakkingsglas omdat recycling mogelijk is.

5.2.4 Verbranden als vorm van verwijderen

Niet toegestaan voor vlakglas en verpakkingsglas omdat recycling mogelijk is.

5.2.5 Storten

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 41 (vlakglas) en categorie 43a (verpakkingafval) een stortverbod. Meer informatie over de stortverboden staat in [\[hoofdstuk opstellen en uitvoeren stortverboden\]](#).

5.3 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Voor verpakkingsglas en vlakglas zijn geen ZZS gevonden² die in concentraties boven de concentratiegrenswaarde (cgw) in [\[tabel 1\]](#) van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen' kunnen voorkomen. Dit betreft een momentopname van beschikbare kennis. Op enig moment kan nieuwe informatie beschikbaar komen, door nieuwe of betere metingen maar ook doordat het gebruik van zorgstoffen in grondstoffen en producten verandert.

---

² Bron: SGS Intron, 2019, ZZS in afvalstoffen.

6. Overige informatie

6.1 Afvalstof of niet-afvalstof

In een circulaire economie gaan zo min mogelijk materialen verloren. Voor steeds meer residuen, gebruikte producten of afvalstoffen wordt een veilige, zinvolle en zo hoogwaardig mogelijke toepassing gezocht. Daarbij wordt steeds vaker de vraag gesteld of een materiaal een afvalstof is, of nog moet blijven. Voor het werken met afvalstoffen gelden namelijk specifieke regels en vaak is ook een specifieke vergunning vereist in verband met de veiligheid voor mens en milieu. Bovendien mag niet zomaar elk bedrijf met afvalstoffen werken en ook bij (grensoverschrijdend) transport is de status van belang.

Het begrip 'afvalstof' moet ruim worden uitgelegd. In beginsel kan elke stof of elk voorwerp een afvalstof zijn, wanneer de houder zich daarvan ontdoet, wil of moet ontdoen. Meer informatie over het zelf maken van deze beoordeling, is te vinden in [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)] van het CMP en de [Handreiking afvalstof of niet-afvalstof](#).

Voor glas volgt hier een aantal specifieke aandachtspunten bij de beoordeling afvalstof of niet-afvalstof. Deze aandachtspunten beschrijven niet het volledige beoordelingskader.

Hergebruik

Om te kunnen bepalen of sprake is van hergebruik of een afvalstof is het van belang om vast te stellen wat de intentie van de houder is met het glas. Als een houder zich van het glas ontdoet, wil ontdoen of moet ontdoen is er sprake van een afvalstof. Als de houder het glas wil doorverkopen, kan dat een aanwijzing zijn dat het niet gaat om een afvalstof, maar om hergebruik. Of dit hergebruik mogelijk of wenselijk is, hangt van meer factoren af. Zo moet er bijvoorbeeld gekeken worden of de glazen producten nog wel geschikt zijn voor hergebruik. Daarnaast moet er een hoge mate van zekerheid zijn dat deze glazen producten weer verkocht kunnen worden. Voor de beoordeling of sprake is van een afvalstof of niet-afvalstof zal per geval een afweging moeten worden gemaakt over de afvalstatus van het materiaal, op basis van alle feiten en omstandigheden van dat geval.

Kringloopglas (einde-afval Verordening)

Voor bepaalde typen glas is de Europese [Verordening \(EU\) Nr. 1179/2012](#) van kracht. In deze verordening worden criteria vastgesteld aan de hand waarvan kan worden bepaald wanneer kringloopglas, bestemd voor de vervaardiging van glas en glazen voorwerpen door middel van omsmeltingsprocessen, niet langer als afvalstof wordt aangemerkt. Onder kringloopglas worden glasscherven verkregen door terugwinning van glasafval verstaan. Al het glas dat voldoet aan de eisen uit bijlage I, afdeling 2, valt onder de reikwijdte van deze verordening. Hieruit volgt dat alleen afvalstoffen afkomstig van de inzameling van terugwinbaar verpakkingsglas, vlakglas of loodvrij tafelglas als input mogen worden gebruikt. Het ingezamelde glasafval mag onbeoogde kleine hoeveelheden van andere glastypes bevatten. Deze verordening is het enige toetsingsinstrument om te bepalen of glas, dat binnen de reikwijdte van de verordening valt, een afvalstof of een niet-afvalstof is. Beoordelingen van de afvalstatus van het kringloopglas op andere gronden is niet toegestaan.

Op de markt als niet-afvalstof

In alle gevallen geldt dat wanneer glas als niet-afvalstof op de markt wordt gebracht (al dan niet direct of na nuttige toepassing), het minimaal moet voldoen aan de geldende productregelgeving. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan REACH, de POP-verordening en de eisen volgend uit de Warenwetgeving.

6.2 Inzameling en Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV)

Voor verpakkingen geldt een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) waarin ook bepalingen (kunnen) zijn opgenomen over de inzameling of inname van verpakkingen.

Producenten (waaronder ook de importeurs) zijn verantwoordelijk voor de inzameling of inname en verwerking van verpakkingen wanneer deze worden afgedankt, het recyclen als materiaal en het bekostigen van deze handelingen. Afvalfonds Verpakkingen geeft collectief uitvoering aan deze verplichtingen namens alle producenten en importeurs. Het inzamelen van verpakkingsglas gebeurt hoofdzakelijk via glascontainers op specifieke plaatsen in de gemeenten.

Ook geldt er een regeling voor UPV voor vlakglas. Regelingen voor UPV hebben tot doel ervoor te zorgen dat degene die bepaalde stoffen, mengsels of producten in de handel brengt geheel of gedeeltelijk de financiële of organisatorische verantwoordelijkheid draagt voor het afvalbeheer van die stoffen, mengsels of producten. Belangrijke onderdelen van dit afvalbeheer zijn: de mate en manier van inzamelen en die van de verwerking van de afvalstoffen. Een regeling voor UPV kan de vorm hebben van een besluit tot algemeen verbindend verklaring van een overeenkomst over een afvalbeheerbijdrage zonder dat een ministeriële regeling of een besluit is vastgesteld. Voor vlakglas is door de producenten een verzoek tot algemeen verbindend verklaring van een overeenkomst over een afvalbeheerbijdrage gedaan en deze is algemeen verbindend verklaard door de minister tot 31 december 2027. Meer informatie over UPV staat op de pagina '[producentenverantwoordelijkheid](#)' van Afvalcirculair.

6.3 Algemeen verbindend verklaring (avv)

Producenten en importeurs die een bepaald product invoeren of op de markt brengen, kunnen de minister vragen een overeenkomst over het afdragen van een afvalbeheerbijdrage, algemeen verbindend te verklaren (Avv). Producenten en importeurs kunnen dit instrument gebruiken voor de financiering van (al dan niet vrijwillige) initiatieven van producentenverantwoordelijkheid. Het systeem voor verpakkingsglas geeft invulling aan de wettelijke verplichtingen. Het systeem voor Vlakglas is een vrijwillig systeem. De [huidige avv's](#) voor verpakkingen en vlakglas lopen tot 31-12-2027. Ze kunnen verlengd worden, maar dat is geen zekerheid.

6.4 Terugwinnen van kritieke materialen

Kritieke materialen zijn grondstoffen als metalen en mineralen die van significante economische waarde zijn en waarvoor een verlaagde leveringszekerheid bestaat omdat de EU in hoge mate afhankelijk is van niet-EU landen. In sommige afvalstoffen zitten deze kritieke materialen. Uit bepaalde afvalstoffen kunnen deze materialen worden teruggewonnen of zijn daartoe ontwikkelingen gaande. We spreken dan van 'potentieel terugwinbare kritieke materialen'.

Glas bevat naar verwachting geen potentieel terugwinbare kritieke materialen. Deze afvalstof wordt in het rapport 'Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3' (TNO, 2023) niet genoemd als kansrijke afvalstof hiervoor.

In [[paragraaf 2.3.6 'kritieke materialen en hoogwaardigheid'](#)] van hoofdstuk 'recycling van afvalstoffen' van het CMP staat meer informatie over kritieke materialen in relatie tot afvalverwerking.

6.5 BREF in relatie tot minimumstandaard

De minimumstandaard voldoet aan de BBT-referentiedocumenten (BREF's) die zijn opgesteld in het kader van de Richtlijn industriële emissies (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In het rapport [rapport] is het resultaat van deze toetsing weergegeven.

Deze toets wordt uitgevoerd zodra de minimumstandaarden vaststaan. Dat is pas na het verwerken van de inspraak op het ontwerp-afvalplan.

6.6 Bronvermelding

Voor dit onderdeel van het CMP zijn de volgende documenten gebruikt:

- RoyalHaskoning DHV (2022). [Onderzoek concretisering mate van nuttige toepassing](#).
- TNO (2023). [[Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3](#)].

- SGS Intron (2019). [ZZS in afvalstoffen – update 2019.](#)

Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zet in op het bevorderen van circulair slopen en meer hergebruik en/of hoogwaardige recycling van bouw materiaal. Hiervoor wordt onderzocht op welke manier er een eis (normering) ingevoerd kan worden voor circulair slopen in bouwregelgeving als onderdeel van de integrale milieuprestatie voor gebouwen ([Maatregelen IBO-klimaat](#), annex 3, fiche 2.7). Het verwachte effect hiervan is dat vlakglas in de toekomst vaker hergebruikt zal worden en meer hoogwaardig gerecycled wordt. Dit is conform de huidige minimumstandaard. De minimumstandaard maakt voor vlakglas momenteel nog geen onderscheid tussen verschillende vormen van recycling. Er zijn geen voornemens om de minimumstandaard te wijzigen.

Verpakkingsglas valt onder het [Besluit beheer verpakkingen 2014](#). In dit besluit is een gecombineerde doelstelling voor recycling én hergebruik van glazen verpakkingen opgenomen. Deze norm stuurt op zowel recycling als hergebruik en prioriteert daarin niet. Het is aan producenten en importeurs om te bepalen welke route – hergebruik of recycling – het meest optimaal is. Voorbereiden voor hergebruik is, waar mogelijk, hoogwaardiger dan recyclen omdat er bij (voorbereiden voor) hergebruik nauwelijks materiaalverlies optreedt. Voorbereiden voor hergebruik is op basis van de minimumstandaard toegestaan. Er zijn geen voornemens om de minimumstandaard te wijzigen.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [hoofdstuk wat is het CMP](#).